

ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
โทรศัพท์/โทรสาร 02-2819401 E-mail : disas_moac@hotmail.com

แจ้งเตือนศัตรูพืชระบาด “เพลี้ยไก่อแจ้ส้ม (Asian citrus psyllid)”
(Lesser snow scale, hibiscus snow scale)

วันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๖๓

เดือนขาวสวนส้มหรือพืชตระกูลส้ม เช่น มะนาว มะกรูด ควรรระวังเพลี้ยไก่อแจ้เข้าทำความเสียหายให้กับต้นส้ม โดยเฉพาะในระยะที่มะนาวแตกตาใบและยอดอ่อน เนื่องจากมีฝนตกในบางพื้นที่ โดยเฉพาะทางภาคเหนือ จึงทำให้เกิดการระบาดของเพลี้ยไก่อแจ้ ซึ่งเป็นพาหะนำเชื้อแบคทีเรียก่อโรครินนิ่งของส้มได้ตั้งนั้น เกษตรกรควรหมั่นสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ หากสำรวจพบเพลี้ยไก่อแจ้ส้มซึ่งมักทำลายส่วนของใบอ่อนพืชให้เตรียมการป้องกันกำจัดและรีบแจ้งสำนักงานเกษตรอำเภอสำนักงานเกษตรจังหวัดเพื่อดำเนินการควบคุม และหาทางป้องกันกำจัดก่อนเกิดการระบาดรุนแรง

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Diaphorina citri* Kuawayama

วงศ์ : Phyllidae

อันดับ : Homoptera

รูปร่างลักษณะ

ตัวเต็มวัยเป็นแมลงขนาดเล็กสีน้ำตาลอ่อนความยาวจากหัวถึงปลายปีกประมาณ ๓ - ๔ มิลลิเมตร ขณะที่เกาะอยู่กับที่ลำตัวของแมลงจะทำมุม ๔๕ องศา กับต้นส้ม วางไข่เป็นฟองเดี่ยวที่บริเวณตาหรือใบของยอดอ่อนที่ยังไม่คลี่หรือตามซอกระหว่างก้านใบอ่อน ไข่มีสีเหลืองเข้ม รูปร่างคล้ายขนมทองหยอด ปลายข้างหนึ่งมีก้านเล็ก ๆ ฝังติดกับเนื้อเยื่อพืชตัวอ่อนมีสีเหลืองอ่อนข้างกลมแบนมีตาสีแดง ๑ คู่ เห็นชัดเจน

ลักษณะการทำลาย

หลังจากผสมพันธุ์เพศเมียจะวางไข่บริเวณตาหรือใบของยอดอ่อนที่ยังไม่คลี่ หรือตามซอกระหว่างก้านใบอ่อน เมื่อฟักออกเป็นตัวอ่อนจะดูดกินน้ำเลี้ยงจากตาและยอดอ่อนของต้นส้ม ขณะดูดกินน้ำเลี้ยงจะกลั่นสารสีขาวมีลักษณะคล้ายเส้นด้าย และอาจทำให้เกิดราดำตามมา ใบที่ถูกทำลายจะเป็นคลื่นถ้าการทำลายถึงขั้นรุนแรงใบจะร่วงติดผลน้อยหรือไม่ติดผลเลย แมลงชนิดนี้นอกจากจะทำลายให้กับต้นส้มเขียวหวานโดยตรงแล้ว ยังเป็นพาหะถ่ายทอดโรครินนิ่ง ซึ่งเป็นโรคที่สำคัญที่สุดของส้มเขียวหวาน ทำให้โรครินนิ่งแพร่กระจายไปเกือบทุกแหล่งปลูกส้ม เป็นสาเหตุให้ต้นส้มเขียวหวานทรุดโทรมและตายในที่สุด

กรมส่งเสริมการเกษตร แนะนำวิธีการป้องกันกำจัด ดังนี้

๑. หมั่นสำรวจโดยการสุ่ม ๑๐ - ๒๐ ต้นต่อสวน ต้นละ ๕ ยอด และสำรวจตัวเต็มวัยโดยการใช้กับดักกาวเหนียวติด ๕ กับดักต่อไร่ เมื่อพบต้องดำเนินการควบคุมทันที สำหรับยอดที่พบไข่ให้ตัดออกและนำไปเผาทำลาย ตัวเต็มวัยต้องควบคุมโดยใช้สารเคมี

๒. อนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติดังนี้

- แตนเบียนทามาริเซีย
- แตนเบียนซิลเลฟายคัส

- แมลงข้างปีกใส
 - แมลงข้างสีน้ำตาล
 - ตัวงกักระดก
 - ตัวงเต่าลายหยัก ตัวงเต่าลายจุด ตัวงเต่าลายขวาง ตัวงเต่าสีส้ม
 - แมลงปอบ้าน
 - มวนตาโต
๓. ใช้สารชีวภัณฑ์อัตราตามคำแนะนำในฉลาก พ่นให้โดนตัวแมลง ดังนี้
- บิวเวอเรีย บาเซียน่า
 - เมตาไรเซียม เอนนิโซเพล
 - พาสิโลมัยซิส ลินลาซินัส
๔. ใช้สารเคมีอัตราตามคำแนะนำในฉลากดังนี้
- อิมิดาโครพริด ๑๐% เอสแอล อัตรา ๘ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ
 - ไดโนทีฟูแรน ๑๐% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา ๔ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ
 - โคลโทอะนินดิน ๑๖% เอสจี อัตรา ๑ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ
 - แลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน ๒.๕% ซีเอส อัตรา ๑.๕ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ
 - แลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน /ไทอะมีโทกแซม ๑๔.๑%/๑๐.๖% แซดซี อัตรา ๔ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร

ลักษณะตัวเต็มวัยและตัวอ่อนระยะต่างๆของเพลี้ยไก่แจ้ส้ม

ลักษณะอาการและการเข้าทำลายของเพลี้ยไก่แจ้ส้ม

ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์